

Perusopetus syksyllä 2021 viikko 36

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Tausta ja aiheet

Tausta

Aluehallintovirastot ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat keränneet suomalaisilta perusopetuksen järjestäjiltä viikolla 36 Covid19 –tilanteeseen liittyen ajantasatietoa päivältä 7.9.2021

Kyselyyn vastasi 208 kuntaa (vastaus % 71) ja 35 yksityistä perusopetuksen järjestäjää.

Otosta voidaan pitää edustavana.

Tulokset esitetään tässä infodiasarjassa

- valtakunnallisina ja alueellisina jakaumatietoina
- kyselyn avoimista kohdista tehtyinä sisällönanalyysin kuvauksina, jotka täydentävät jakaumatietoa
- erittelemättä kunnallisten ja yksityisten opetuksenjärjestäjien vastauksia

AVI-nimi	Maakunta	Kunnallinen	Yksityinen
Etelä-Suomen avi	Etelä-Karjala	8	2
-	Kanta-Häme	8	
-	Kymenlaakso	6	
-	Päijät-Häme	4	2
-	Uusimaa	21	13
Itä-Suomen avi	Etelä-Savo	9	
-	Pohjois-Karjala	11	3
-	Pohjois-Savo	9	1
Lapin avi	Lappi	15	
Lounais-Suomen avi	Satakunta	13	3
-	Varsinais-Suomi	23	1
Länsi- ja Sisä-Suomen avi	Etelä-Pohjanmaa	9	1
-	Keski-Pohjanmaa	6	
-	Keski-Suomi	19	3
-	Pirkanmaa	12	3
-	Pohjanmaa	8	1
Pohjois-Suomen avi	Kainuu	5	
-	Pohjois-Pohjanmaa	22	2
Koko maa	-	208	35

Aiheet viikolla 36

Päätökset erityisistä ja/tai poikkeavista opetusjärjestelyistä

- Covid19 johtuvat perusopetuslain 20 a §:n 5 momentin mukaisia (poikkeavat opetusjärjestelyt) ja edelleen POL 18 § perustuvia päätöksiä tehneiden opetuksenjärjestäjien määrä.
- Covid19 johtuvien POL 18 § mukaisten (erityiset opetusjärjestelyt) päätöksien määrä.

Etä- ja kotiopetus

- Covid19 johtuvista syistä etäopetuksessa olevien oppilaiden määrä tiistaina 7.9.2021.
- Covid19 johtuvista syistä kotiopetuksessa olevien oppilaiden määrä tiistaina 7.9.2021.
- Arviot kotiopetukseen siirtymisen syistä sekä siitä, onko kotiopetukseen siirtyminen lisääntynyt verrattuna aiempiin syksyihin.

Vaihtuva osio

- Kouluihin kohdentuva koronapandemiaan liittyvän virheellisen ja väärän tiedon (disinformaatio) levittäminen
- Kouluihin ja niiden henkilöstöön kohdentuva rokotevastainen painostus

ERITYISET JA POIKKEUKSELLISET OPETUSJÄRJESTELYT

“

**Päätökset
poikkeuksellisista
opetusjärjestelyistä
vaihtelevat
maakunnittain**

Aluehallintovirasto

Päätökset poikkeavista opetusjärjestelyistä syyslukukaudella 2021 7.9.2021 mennessä

- 22% kaikista vastaajista ilmoittaa tehneensä Covid19 johtuvia perusopetuslain 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä ja POL 18 § perustuvia päätöksiä on tehnyt 47 %.
- Isoista kunnista puuttuivat:
 - Lahti ja Pori

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % osuus syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä – Koko Suomi ja avi-alueet, taulukko

Alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä,
% alueen vastaajista

Alue	vk36
<i>Koko maa</i>	21
Etelä-Suomen avi	20*
Itä-Suomen avi	12
Lapin avi	0
Lounais-Suomen avi	18**
Länsi- ja Sisä-Suomen avi	24
Pohjois-Suomen avi	38

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % osuus syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä – Etelä-Suomen avi, taulukko

Etelä-Suomen avi-alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä, % alueen vastaajista

Alue	vk36
Etelä-Karjala	40
Kanta-Häme	75
Kymenlaakso	0
Päijät-Häme	17*
Uusimaa	9
<i>Koko avi-alue</i>	<i>22</i>

*Lahden tiedot puuttuvat

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä – Itä-Suomen avi, taulukko

Itä-Suomen avi-alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä, % alueen vastaajista

Alue	vk36
Etelä-Savo	33
Pohjois-Karjala	7
Pohjois-Savo	20
<i>Koko avi-alue</i>	<i>18</i>

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % osuus syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä– Lappi, taulukko

Lapin avi-alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä, % alueen vastaajista

Alue	vk36
Lappi	0

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % osuus syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä – Lounais-Suomi, taulukko

Lounais-Suomen avi-alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä, % alueen vastaajista

Alue	vk36
Satakunta	13*
Varsinais-Suomi	21
<i>Koko avi-alue</i>	<i>18</i>

*Porin luvut puuttuvat

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % osuus syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä – Länsi- ja Sisä-Suomi, taulukko

Länsi- ja Sisä-Suomen avi-alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä, % alueen vastaajista

Alue	vk36
Etelä-Pohjanmaa	30
Keski-Pohjanmaa	17
Keski-Suomi	5
Pirkanmaa	40
Pohjanmaa	56
<i>Koko avi-alue</i>	26

PoL 20 a §:n 5 momentin mukaisia päätöksiä alueella tehneiden vastaajien % osuus syyslukukaudella 2021, 7.9.2021 mennessä – Pohjois-Suomi, taulukko

Pohjois-Suomen avi-alueella päätöksiä tehneiden opetuksen järjestäjien määrä, % alueen vastaajista

Alue	vk36
Kainuu	40
Pohjois-Pohjanmaa	38
<i>Koko avi-alue</i>	38

“

**Erityisiä
opetusjärjestelyjä
koskevia
päätöksiä tehty
47%:ssa kunnista**

Aluehallintovirasto

**Syyslukukaudella 2021 7.9.2021
mennessä tehtyjen Covid19 johtuvien
POL 18 § mukaisten päätöksiä määrä
erityisistä opetusjärjestelyistä**

- Erityisiä opetusjärjestelyjä koskevien päätöksiä tehty alueilla vaihtelevasti
- Alueelliset eroavuudet edelleen suuria
- Vastaajajoukossa vaihtelua mittauskertojen välillä, huomioitava vertailtaessa tietoja.

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset* erityisistä opetusjärjestelyistä

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ko. viikon tiistaihin mennessä, koko maa ja avi-alueet

Alue	vk 21 25.5.2021	vk 36 7.9.2021
Etelä-Suomen avi	14207*	6419*
Itä-Suomen avi	684**	1351
Lapin avi	179	100
Lounais-Suomen avi	901***	806**
Länsi- ja Sisä-Suomen avi	2665	2153
Pohjois-Suomen avi	110	1906
Koko maa	18746	12735

*Vantaan luvut puuttuvat
**Kuopion luvut puuttuvat
***Porin luvut puuttuvat

*Lahden luvut puuttuvat
** Porin luvut puuttuvat

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset erityisistä opetusjärjestelyistä

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ko. viikon tiistaihin mennessä, Etelä-Suomen avi -taulukko

Alue	vk 36 7.9.2021
Etelä-Karjala	706
Kanta-Häme	410
Kymenlaakso	275
Päijät-Häme	159*
Uusimaa	4869
<i>Koko avi-alue</i>	<i>6419*</i>

*Lahden luvut puuttuvat

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset erityisistä opetusjärjestelyistä - taulukko

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ko. viikon tiistaihin mennessä.
Itä-Suomen avi –taulukko.

	vk 36 7.9.2021
Etelä-Savo	645
Pohjois-Karjala	302
Pohjois-Savo	404
<i>Koko avi-alue</i>	<i>1351</i>

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset erityisistä opetusjärjestelyistä - taulukko

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ko. viikon tiistaihin mennessä.
Lapin avi -taulukko.

	Vk 36 7.9.2021
Lappi	100

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset erityisistä opetusjärjestelyistä - taulukko

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ja yhteensä kevätlukukaudella (KL) ko. viikon tiistaihin mennessä. Lounais-Suomen avi -taulukko.

	vk 36 7.9.2021
Satakunta	91*
Varsinais-Suomi	715
<i>Koko avi-alue</i>	<i>806*</i>

*Porin luvut puuttuvat

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset erityisistä opetusjärjestelyistä - taulukko

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ko. viikon tiistaihin mennessä.
Länsi- ja Sisä-Suomen avi –taulukko.

	vk 36 7.9.2021
Etelä-Pohjanmaa	336
Keski-Pohjanmaa	67
Keski-Suomi	314
Pirkanmaa	570
Pohjanmaa	866
<i>Koko avi-alue</i>	<i>2153</i>

Covid19 johtuvien POL 18 § mukaiset päätökset erityisistä opetusjärjestelyistä - taulukko

Lukumäärät **yhteensä** syyslukukaudella 2021 ko. viikon tiistaihin mennessä.
Pohjois-Suomen avi –taulukko.

	vk 36 7.9.2021
Kainuu	267
Pohjois-Pohjanmaa	1639
<i>Koko avi-alue</i>	<i>1906</i>

“

**Etäopetuksessa
olevien
kokonaismäärä
6660 oppilasta**

Aluehallintovirasto

Etäopetuksessa olevat oppilaat

- Etäopetuksessa oli tiistaina 7.9.2021 **6660 oppilasta**. Vuoden takaisessa tilanteessa (15.9.) etäopetuksessa oli 5246 oppilasta.
- Maakunnittaisessa tarkastelussa etäopetuksessa olevien oppilaiden määrissä oli eroavuuksia määrän vaihdellessa 7-2350 oppilaan välillä.
- Etäopetuksessa olevia oppilaita oli kaikilla avi-alueilla ja kaikissa maakunnissa.
- Eniten etäopetuksessa olevia oppilaita oli nyt
 - **Uudellamaalla (2350)**
 - **Pohjois-Pohjanmaalla (884)**
 - **Varsinais-Suomessa (773)**

Etäopetuksessa olevat perusopetuksen oppilaat viikko 36/2021 7.9.2021 taulukko

Alue	vk 36/2021 7.9.2021
Etelä-Suomen avi	2928*
Itä-Suomen avi	185
Lapin avi	46
Lounais-Suomen avi	1111**
Länsi- ja Sisä-Suomen avi	1466
Pohjois-Suomen avi	924
<i>Koko maa</i>	6660

*Lahden luvut puuttuvat

**Porin luvut puuttuvat

Huomioita etäopetukseen siirtymiseen liittyen

Päätöksiä etäopetukseen siirtymisestä on jouduttu tekemään kiireelliselläkin aikataululla, jopa saman päivän aikana.

Etäopetusjaksot ovat saattaneet lyhentyä uusien ohjeistusten myötä.

Turvavälien ja maskien käyttö vaikuttanut etäopetukseen siirtymiseen.

Jossakin tehty ratkaisu, että koko koulu etäopetuksessa yhden päivän ajan, jotta on pystytty kartoittamaan altistuneiden määrä ja toimimaan sen mukaan.

"Etäopetuksessa on lähes kokonaan yhdysluokka 5-6. Pois lukien muutama oppilas, joka ei ollut altistumishetkellä koulussa. Myöskään henkilökuntaa ei asetettu karanteeniin, koska käyttivät maskia ja noudattivat turvavälejä. Etäopetuksen kestoksi jäi neljä päivää."

"Karanteenien pituudet ovat olleet (viikonlopun vuoksi) lyhyitä, kun kouluun on saanut palata negatiivisen testituloksen jälkeen. Pääsääntöisesti ohjeistus työskentelyyn on tullut opettajalta (yhteistyössä huoltajien kanssa). Perheille tarjottu etäopetusmahdollisuus Meet-linkin kautta."

“

**Covid19:n vuoksi
kotiopetukseen
siirtyneiden
määrä on 140**

Aluehallintovirasto

Kotiopetuksessa olevat oppilaat

- Oletuksena on, että kotiopetukseen on siirrytty Covid19 takia, tosin kaikkien kotiopetuksessa olevien oppilaiden syitä kotiopetukseen siirtymiselle ei ole.
- Kotiopetuksessa oli tiistaina 7.9.2020 **140 oppilasta.**
- Kotiopetuksessa olevia oppilaita ei ollut Lapin aluehallintoviraston alueella yhtään.
- Maakunnittain tarkasteltaessa vastanneiden opetuksen järjestäjien kotiopetuksessa olevien oppilaiden määrät vaihtelivat nyt 0-56 oppilaan välillä.

Covid19 johtuen lukuvuoden aikana kotiopetukseen siirtyneet perusopetuksen oppilaat, lukumäärä tarkasteluajankohtaan mennessä. Avi-alueet ja koko maa –taulukko.

Alue	vk 36/2021 7.9.2021
Etelä-Suomen avi	57*
Itä-Suomen avi	17
Lapin avi	0
Lounais-Suomen avi	4**
Länsi- ja Sisä-Suomen avi	12
Pohjois-Suomen avi	50
<i>Koko maa</i>	<i>140</i>

*Lahden luvut puuttuvat

**Porin luvut puuttuvat

Huomioita kotiopetuksesta

- Kysymykseen on ollut vaikea vastata, sillä syytä kotiopetukseen siirtymisestä ei välttämättä tiedä.
- Joissakin kunnissa kotiopetukseen siirtyy oppilaita lähes viikoittain – syy ei välttämättä ole koronan.
- Opettajan maskin käyttö mainittiin yhdessä vastauksessa kotiopetukseen siirtymisen syynä.

VAIHTUVA OSIO 4/2021

“

**Tulleiden
sähköpostien
sisällöt
vaihtelevat
aivovaurioista
sosiaaliseen
leimautumiseen**

Aluehallintovirasto

Koronapandemiaan liittyvän virheellisen tai väärän tiedon jakaminen

- 43% kaikista opetuksenjärjestäjistä ilmoittaa havainneensa kouluihin tai sen työntekijöihin kohdentuvaa koronapandemiaan liittyvän virheellisen tai väärän tiedon (disinformaatio) jakamista oppilaiden, huoltajien, työntekijöiden tai jonkun muun tahon toimesta.
- Havaintoja tehneitä opetuksen järjestäjiä oli eniten
 - Etelä-Suomen (50% alueen vastaajista)
 - Itä-Suomen (49% alueen vastaajista) ja
 - Pohjois-Suomen (48% alueen vastaajista) avi-alueilla.

Koronapandemiaan liittyvän virheellisen tai väärän tiedon jakaminen (%), koko maa 43%

Etelä-Suomen avi yht. 50%	Etelä-Karjala	40%
-	Kanta-Häme	63%
-	Kymenlaakso	50%
-	Päijät-Häme	17%
-	Uusimaa	56%
Itä-Suomen avi yht. 49%	Etelä-Savo	33%
-	Pohjois-Karjala	43%
-	Pohjois-Savo	70%
Lapin avi yht. 27%	Lappi	27%
Lounais-Suomen avi yht. 48%	Satakunta	44%
-	Varsinais-Suomi	50%
Länsi- ja Sisä-Suomen avi yht. 32%	Etelä-Pohjanmaa	20%
-	Keski-Pohjanmaa	33%
-	Keski-Suomi	32%
-	Pirkanmaa	47%
-	Pohjanmaa	22%
Pohjois-Suomen avi yht. 48%	Kainuu	60%
-	Pohjois-Pohjanmaa	46%

Huomioita koronapandemiaan liittyvän virheellisen tai väärän tiedon jakamista koskien

Wilma ja sähköposti ovat olleet yleisimpiä yhteydenottokeinoja.

- Sähköpostilla lähetetty linkkejä korona- ja rokotevastaisille sivuille.
- Sähköpostit "naamioitu" näyttämään tieteelliseltä tutkimukselta.
- Sähköpostien lisäksi esim. lähestyminen kaupan pihalla tai lappujen jakaminen postilaatikoihin.
- Rokotevastaisia somekampanjoita järjestetty.
- Useissa viesteissä kritisoitu maskien käyttöä.
- Osa viesteistä on uhkaavan sävyisiä.

"Oppilaisiin on pyritty vaikuttamaan vapaa-ajalla. Disinformaatiota on yritetty levittää oppilaille mm. kaupan pihalla. Huoltaja on ilmoittanut asiasta poliisille, sillä oppilaat olivat kokeneet tilanteen häiritsevänä. Keväällä, ennen kesälomia, on yritetty samalla tavalla vaikuttaa oppilaisiin rokotevastaista tietoa levittämällä (huutelu, lappujen jakaminen). Tämäkin on tapahtunut oppilaiden vapaa-ajalla."

"Epäilty rokotettujen "säteilevän", pelätty rokotteen sivuvaikutuksia."

"Jokaiseen wilma-viestiin, jossa koronarajoituksista ohjeistetaan, tulee noin neljältä huoltajalta hyökkäys."

“

**Epävarmuuden
luomista ja
tilanteiden
kärjistystä**

Aluehallintovirasto

Kouluihin tai niiden henkilöstöön kohdentuva rokotevastainen painostus

- 41% kaikista opetuksenjärjestäjistä ilmoittaa havainneensa kouluihin tai sen henkilöstöön kohdentuvaa rokotevastaista painostusta
- Havaintoja tehneitä opetuksen järjestäjiä oli eniten
 - Etelä-Suomen (52% alueen vastaajista)
 - Lounais-Suomen (43% alueen vastaajista) ja
 - Itä-Suomen (42% alueen vastaajista) avi-alueilla.

Positiiviset havainnot (%) kouluihin, koulujen henkilökuntaan tai oppilaisiin kohdentuvaa rokotevastaista painostamista, koko maa 41%

Etelä-Suomen avi yht. 52%	Etelä-Karjala	10%
-	Kanta-Häme	75%
-	Kymenlaakso	67%
-	Päijät-Häme	17%
-	Uusimaa	62%
Itä-Suomen avi yht. 42%	Etelä-Savo	44%
-	Pohjois-Karjala	36%
-	Pohjois-Savo	50%
Lapin avi yht.27%	Lappi	27%
Lounais-Suomen avi yht. 43%	Satakunta	38%
-	Varsinais-Suomi	46%
Länsi- ja Sisä-Suomen avi yht. 32%	Etelä-Pohjanmaa	40%
-	Keski-Pohjanmaa	17%
-	Keski-Suomi	23%
-	Pirkanmaa	40%
-	Pohjanmaa	44%
Pohjois-Suomen avi yht. 38%	Kainuu	60%
-	Pohjois-Pohjanmaa	33%

Huomioita kouluihin tai niiden henkilöstöön kohdentuvaa rokotevastaista painostusta koskien

Sähköpostit, Wilmaviestit ja some-viestintä yleisiä rokotevastaisen tiedon jakamisessa.

- Huoltajien sähköposteissa on rokotuksista puhuminen on saatettu kieltää kokonaan.
- Rehtoreita ja koulujen henkilökuntaa on uhattu oikeustoimilla. Viestit ovat muutenkin saattaneet olla painostavia tai uhkaavia.
- Rokotevastaisten viestien lähettäjinä eri tahoja.
- Jotkut yhteydenotot olleet turhia: huoltaja on ollut yhteydessä, että hänen lastaan ei saa koulussa rokottaa, vaikkei kyseisellä koululla edes järjestetty rokotuksia.

”Henkilökuntaa on uhkailtu oikeustoimilla, mikäli oppilaita rokotetaan koulussa.”

”...rehtori ’joutuu vastuuseen’, jos oppilaita aletaan rokottamaan koululla.”

”Erilaisia kirjeitä ja sähköposteja, joissa ihmetellään kuinka tyhmiä olemme..”

”Sähköisiä viestejä jonkin verran. Niissä vaaditaan lopettamaan maskisuositus oppilaille, kerrotaan koulun välittävän terveydenhuollon jakamaa väärää tietoa koronasta sekä viestejä, joissa vähätellään koronan aiheuttamia haittoja.”

